

Σ7 - Ζωολογία και Ζωογεωγραφία II

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΙΧΘΥΟΠΑΝΙΔΑΣ ΤΟΥ ΑΝΩ ΡΟΥ ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΑΛΙΑΚΜΟΝΑ.

ΤΑΧΟΣ Β.,^{1,2} ΓΙΑΚΟΥΜΗ Σ.,¹ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Α.Ν.,¹ ΖΟΓΚΑΡΗΣ Σ.,^{1,3} ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ Γ.,¹ ΚΟΜΜΑΤΑΣ Δ.,^{1,4} ΚΟΥΤΣΙΚΟΣ Ν.,^{1,4} ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Ε.,⁵ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ Ε.,¹ & ΒΑΡΔΑΚΑΣ Λ.^{1,5}

Η κατασκευή φραγμάτων και ταμιευτήρων στους ποταμούς προξενεί σημαντικές επιπτώσεις στους ιχθυοπληθυσμούς μέσω μεταβολής των ποτάμιων ενδαιτημάτων, δημιουργίας εμποδίων στις μετακινήσεις ψαριών και τροποποίησης των συνθηκών ροής κατάντη. Η παρούσα έρευνα αφορά τη διερεύνηση των βιολογικών επιπτώσεων κατασκευής υδροηλεκτρικού φράγματος σε περιοχή του άνω Αλιάκμονα. Διενεργήθηκαν ιχθυολογικές δειγματοληψίες με τη χρήση ηλεκτρικού ρεύματος και εξετάστηκε η κατανομή των ειδών και η ποσοτική σύσταση της ιχθυοπανίδας στον κύριο ρου του άνω Αλιάκμονα και στους σημαντικότερους παραπόταμους. Διαπιστώθηκε η παρουσία 19 ειδών ψαριών γλυκού νερού, από τα οποία 12 είναι αυτόχθονα και 7 έχουν εισαχθεί. Η σύγκριση με ιχθυολογικά δεδομένα της περιόδου 1971-1979 δείχνει μικρή ποιοτική διαφοροποίηση, με σημαντικότερη εξαίρεση το χέλι, του οποίου η άνοδος στον άνω ρου παρεμποδίζεται από υφιστάμενα φράγματα στο μέσο ρου. Με ανάλυση ομαδοποίησης διακρίθηκαν οκτώ βιοτικές ομάδες που συνδυάστηκαν σε τρεις βιοτικούς (ιχθυολογικούς) τύπους. Οι τρεις ποτάμιοι τύποι διαφοροποιούνται από πλευράς συχνότητας εμφάνισης και ποσοστιαίας συμμετοχής ειδών και παρουσιάζουν ομαλή διαδοχή από ανάντη προς κατάντη σε συνάρτηση με τη μεταβολή των φυσιογραφικών και οικολογικών παραμέτρων, κυρίως πλάτος κοίτης, παροχή, κλίση και θερμοκρασία. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι, τουλάχιστον όσο αφορά των άνω ρου του Αλιάκμονα, τα υφιστάμενα φράγματα δεν επηρέασαν σημαντικά τη σύσταση της ιχθυοπανίδας, με εξαίρεση το τμήμα αμέσως ανάντη της ΤΛ Πολυφύτου όπου παρατηρήθηκε παρουσία λιμόφιλων ειδών. Ωστόσο, η δημιουργία του φράγματος Ιλαρίωνα θα επιφέρει σημαντικές αλλοιώσεις στη σύνθεση των ιχθυοκοινοτήτων στην περιοχή κατάκλισης και σε ανάντη τμήμα του ποταμού (τουλάχιστον μέχρι τη γέφυρα Παναγιάς). Επισημαίνεται ότι η ενδεχόμενη δημιουργία νέων φραγμάτων ανάντη αυτού του Ιλαρίωνα μπορεί να οδηγήσει σε οριστική απώλεια του ιχθυολογικού τύπου των ορεινών κυπρινοειδών, που επεκτείνεται μέχρι το ύψος της πόλης της Καστοριάς.

¹ Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών, Ινστιτούτο Εσωτερικών Υδάτων, 46,7 χλμ Αθηνών-Σουνίου, 19013 Ανάβυσσος, Αττική, email: btachos@hotmail.com

² Τοπικό Κέντρο Αγροτικής Ανάπτυξης, Δ.Ρώμα 58, 29100, Ζάκυνθος

³ Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος & Φυσικών Πόρων, Σεφέρη 2, 30100, Αγρίνιο

⁴ Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Οικιακής Οικονομίας & Οικολογίας, Ελευθερίου Βενιζέλου 70, 17671, Αθήνα

⁵ Πανεπιστήμιο Πειραιά, Τμήμα Διεθνών & Ευρωπαϊκών Σπουδών, Καραολή & Δημητρίου 80, 18534, Πειραιάς

⁶ Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τμήμα Επιστημών της Θάλασσας, Λόφος Πανεπιστημίου 81100, Μυτιλήνη, Λέσβος